

De kleine rest

door Luc Hessel – September 2023

Nantes, ooit een bloeiende havenstad, nu verzand, gelegen aan de beide oevers van de Loire, de vijfde grootste stad van Frankrijk (650.000 inwoners), uitdagend-multicultureel en nog in volle expansie, met ontelbare bouwkransen aan de horizon.

Nantes, met een jaarlijks cultureel evenement "*Le voyage à Nantes*" dat kritisch terugblijkt (woke?) op zijn boeiend en tumultueus verleden en tevens inspirerend wil zijn voor de samenleving van morgen. Een intense kennismaking van 2 weken, te voet, met tram of bus: *Nantes, le voyage permanent*.

In het '*Office du tourisme*' geen enkele vorm van info omtrent mogelijke interessante kerkgebouwen of kloostersites of liturgische vieringen of religieuze gebeurtenissen. Onbestaande. Gênante vraag. Ja, weet je, je hebt wel nog de kathedraal maar vorig jaar woedde er binnenin een grote aangestoken brand waardoor die nu niet meer kan bezocht worden, wellicht tot begin 2025. Enkel van buitenaf te bezichtigen.

Toch op zoek naar mogelijke plaatsen of restanten van een of andere geloofsgemeenschap komen wij op zondagmorgen terecht in één van de weinige open kerken in de binnenstad: *l'église de saint Nicolas*. Eerlijk, je weet niet wat je ziet en meemaakt. Een half, maar toch een goed gevulde kerk met in hoofdzaak, althans in mijn ogen, jonge mensen. Niet alleen veel veertigers maar ook heel wat twintigers en gezinnen met kinderen. Blank en zwart door en naast elkaar, enthousiast en vol overgave meezingend, met tussendoor momenten van intense, ingetogen stilte. Wat een contrast met de afstandelijke, in zichzelf gekeerde bejaarde populatie in onze parochiekerken.

Inhoudelijk was deze viering eerder traditioneel-klassiek met een voorspelbare preek. Weinig of geen concrete morele oproepen, gelukkig, maar eerder een mystieke duiding van de gekozen Bijbelteksten, wonderwel passend in het kader van zo'n overweldigend gotisch kerkgebouw met een uitzonderlijke lichtinval en fascinerende glasramen.

Zou het kunnen dat ondanks alles - ook ondanks de zware pedofiele misbruiken van de laatste jaren - het voor de Franse katholieke kerk uiteindelijk op vandaag een zegen is dat zij reeds van honderden jaren ver haar maatschappelijke en politieke macht werd ontnomen? Gedenk de Franse revolutie, de anti-religie wet van 1905 die de radicale scheiding van kerk en staat (*laïcité*) moest waarborgen. Een kleine, zeer kleine rest zocht meer diepgang, een meer doorleefde geloofskeuze om zich als gelovige te kunnen handhaven (cfr Taizé, *la Communauté de Jérusalem*, e.d.) in een niet ondersteunende, ja religie-vijandige maatschappij. Weliswaar hier en daar met een neiging tot fundamentalisme als een vluchtheuvel ter verdediging.

Misschien kan Tom Hannes gelijk hebben daar waar hij schrijft dat hij hoopt (wil) dat de kerk nog meer gekruisigd wordt zodat ze op een dag kan verrijzen en, verlost van oude patronen en systemen, opnieuw kan bloeien (De Standaard, 14/09/2023).

*Die kleine rest, drager van een nieuwe, aanstekelijke en inspirerende toekomst?
Ik mag het hopen en wensen.*